

ALS KIP HET MEEST VEELZIJDIGE STUKJE VLEES IS, DAN IS SOJA DE MEEST VEELZIJDIGE BOON. VAN DE MEGA-LANDBOUW VERDWIJNT ONGEVEER 98% VAN DE WERELDOOGST IN VEEVOER, TERWIJL HET RESTANT RECHTSTREEKS IN Velerlei consumentenproducten als eiwitbron -maar vooral ook als vet- en wateremulgator- gebruikt wordt. Soja eiwit is in de ontwikkelingslanden een belangrijke component als vleesvervanger in hotdogs en burgers. Zo heeft bijvoorbeeld McDonald's Filippijnen in de best-selling burger McDo slechts 30% beef.

SO-JA SO-NEE

Ondanks –en misschien wel dankzij- alle marketingpromotie van de Amerikaanse soja-industrie, drijven er steeds meer donkere wolken boven de schier onafzienbare soja-akkers. Hoe kan het toch, dat de meest efficiënte en goedkoopste bron van planteiwit klem zit in een negatief consumentenperspectief?

Je zou haast denken dat er sprake is van een wereldwijd gecoördineerde anti-sojacampagne. Vooral de affluent consumers in de westerse landen hebben tal van redenen om de sojaboon in het verdomhoekje te zetten. In Duitsland worden de sentimenten gevoed door de steeds opnieuw oploeiende publiciteit over de vernietiging van de Amazonebossen. Dus bij onze oosterburen geen health issues, maar duidelijk een kwestie van ecologische duurzaamheid.

In de Verenigde Staten zijn het juist de 'health issues' waardoor het sojaschip dreigt te kapseizen. Hier zijn het met name de vrouwen die zich door de sojapropaganda massaal gebruikt voelen door jarenlang trouw Genistein-pilletjes te slikken in de rotsvaste overtuiging PMS en menopauzesymptomen te voorkomen. En dan zullen we maar zwijgen over de FDA-petities waarin

sojaeiwit en sojaphyto's wonderbaarlijke krachten werden toegedicht, zoals het verminderen van cardiovasculair aandoeningen en prostaat-, borst- en darmkanker. Niet voor niets hebben de initiatiefnemers deze FDA-petities vrijwillig teruggetrokken, toen bleek dat er nogal wat dubieuze research aan de sojastudies ten grondslag lag.

De soja gifbeker is nog lang niet leeg. Ook de 'clean & green labeling'-trend is inmiddels een moeilijk beheersbare discussie, simpelweg omdat vrijwel alle soja-eiwitten geproduceerd worden met hexaan als extractiemiddel. Dus foetsie die belangrijke claim om een voedingsproduct als 'natural' in de supermarktschappen te zetten, om nog maar te zwijgen over de soja-associatie met GMO, Roundupglyfosaat en hyperallergie.

Van het alternatieve planteiwit heeft recentelijk de erwt (*Pisum sativum*) de collectieve sojawereld een dreun van jewelste uitgedeeld. Het sojaeiwit is vooral de zogenaamde premium applications kwijtgeraakt en wordt daarmee naar de onderkant van het financiële businessmodel gedrukt. Het zal de soja-industrie pijn doen nu de 'prime plant protein companies', zoals Beyond Meat, Impossible Foods en Gardein, de donkere sojawolken vermijden en inmiddels volop alternatieve planteiwitten gebruiken, al is het alleen maar om vervelende social mediadiscussies te vermijden.

Pea protein is synoniem aan hypoallergeen, geen-GMO, hexaanvrij en vooral ook geen controversionele gezondheidsclaims. En ja, onder het motto 'If you can't beat them, join them' hebben nu –zij het schoorvoetend- ook de sojagiganten Cargill, DuPont en ADM de 'pea protein business' in de armen gesloten.

De Beneluxmarkt schuift langzaam richting de Amerikaanse visie. Ook hier 'the writing on the wall' en voor de vegaproducten is het alle hens aan dek om alternatieve eiwitbronnen zoals de erwt, aardappel, rijst en champignons om te toveren tot duurzame en vooral gezonde voeding, zonder een was van allerlei mogelijke en onmogelijke gezondheidsclaims.

Henk Hoogenkamp

Futuroloog, auteur, eiwit- en proteïnespecialist en board member van diverse ingrediënt- en nutraceutical bedrijven.

Kijk ook op www.henkhoogenkamp.com